

Český telekomunikační úřad

Sokolovská 219
poštovní příhrádka 02
225 02 Praha 025

k čj. ČTÚ-47 028/2017-611/II. vyř.

Zasláno na e-mailovou adresu podatelna@ctu.cz

Formulář pro uplatnění připomínek, stanovisek a názorů

NÁZEV NÁVRHU OPATŘENÍ KE KONZULTACI

Návrh rozhodnutí o stanovení podniku s významnou tržní silou na základě výsledků analýzy relevantního trhu č. 4 (rozhodnutí č. SMP/4/XX.2017-Y)

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Obchodní firma: **Vodafone Czech Republic a.s.**

IČ: 25788001

Kontaktní osoba: Mgr. Petr Piškula, 777 123 315, petr.piskula@vodafone.com

DŮVĚRNOST POSKYTNUTÝCH INFORMACÍ

Tato verze neobsahuje obchodní tajemství společnosti Vodafone Czech Republic.

Praha, 13. 11. 2017

1. SHRnutí

Společnost Vodafone Czech Republic ("Vodafone") vítá možnost vyjádřit se k návrhu rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu („ČTÚ“) o stanovení podniku s významnou tržní silou na relevantním trhu č. 4 a níže zasílá své připomínky.

V připomínkách uvádíme, že:

- **Souhlasíme se stanovením společnosti Česká telekomunikační infrastruktura a.s. („CETIN“) podnikem s významnou tržní silou na relevantním trhu č. 4 v segmentu A**, který zahrnuje velkoobchodní služby s vysoce kvalitním přístupem poskytovaným v pevném místě s rychlostí nepřevyšující 6 Mbit/s.
- **Nesouhlasíme s vyhodnocením ČTÚ, že segment B**, který zahrnuje velkoobchodní služby s vysoce kvalitním přístupem poskytovaným v pevném místě s rychlostí vyšší než 6 Mbit/s, **je efektivně konkurenčním trhem a nepůsobí na něm podnik s významnou tržní silou.**
- Navrhujeme a považujeme za nezbytné, že **CETIN by měl být stanoven podnikem s významnou tržní silou na relevantním trhu č. 4 v segmentu B.**

Služby vysoce kvalitního přístupu, které přispívají mj. i k realizaci evropských cílů rozvoje telekomunikačního sektoru, není možné doručit bez kvalitní infrastruktury elektronických komunikací (příčemž jako nezbytná je nepochybně vnímána infrastruktura vysokorychlostních pevných sítí) a bez přístupu (ať už komerčního či regulovaného) k ní. Součástí této kvalitní infrastruktury jsou i služby spadající do relevantního trhu č. 4. Regulace uplatněná na tomto trhu tak ovlivňuje významným způsobem podobu nabídky a dostupnost rozumných podmínek, za kterých jsou tyto nabídky poskytovány. Nesprávná regulace může mít za následek zpoždění či nižší nabídku služeb elektronických komunikací na maloobchodním trhu, pro něž jsou služby z trhu č. 4 vstupem.

2. KONKRÉTNÍ STANOVISKA A PŘIPOMÍNKY K NÁVRHU

a. **Souhlas se stanovením společnosti CETIN podnikem s významnou tržní silou na relevantním trhu č. 4 v segmentu**

Souhlasíme se stanovením společnosti CETIN podnikem s významnou tržní silou. Analýza ČTÚ relevantního trhu č. 4 ("ART4") došla k správnému závěru, že společnost CETIN je podnikem s tržní silou na segmentu A relevantního trhu č. 4.

b. **Nesouhlas s vyhodnocením ČTÚ, že segment B je efektivně konkurenčním trhem a nepůsobí na něm podnik s významnou tržní silou**

Nesouhlasíme s vyhodnocením ČTÚ, které vede k tomu, že na segmentu B není stanoven podnik s významnou tržní silou. Jak Vodafone uvedl v připomínkách k analýze trhu č. 4 a jak dále popisujeme níže, na segmentu B působí podnik s významnou tržní silou, kterou je společnost CETIN.

Následující připomínky se soustředí na hodnocení SMP na segmentu B relevantního trhu č. 4:

c. **Nutnost použít aktuální a relevantní údaje a úvahy pro správné vyhodnocení významné tržní síly („SMP“)**

ČTÚ má na základě § 4 a 5 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích ("ZEK") zajišťovat funkční hospodářskou soutěž, resp. zajišťovat, aby k jejímu narušování nedocházelo, k čemuž má ex-ante regulační nástroje (zejm. § 51

a násl. ZEK). Pro naplnění této kompetence a zároveň i povinnosti je nezbytné, aby na dynamických trzích jako jsou trhy v oblasti elektronických komunikací, byly oprávněné regulační zásahy rovněž včasné, což vyžaduje i rozhodování na základě co nejaktuálnějších údajů.

Společnost Vodafone je přesvědčena, že ČTÚ je povinen průběžně sledovat vývoj zejména regulovaných trhů a v případě potřeby regulaci neodkladně upravit. Na základě uvedeného a vzhledem k významným pochybnostem ohledně závěrů o existenci podniku s významnou tržní silou na trhu č. 4¹ máme za to, že ČTÚ je povinen při rozhodování o SMP podniku na relevantním trhu č. 4 přezkoumat platnost, resp. obhajitelnost závěrů o existenci SMP na základě aktuálních údajů, a to bez ohledu na existenci již uveřejněné analýzy trhu 4. V opačném případě by ČTÚ akceptoval riziko narušování rozvoje hospodářské soutěže, u kterého zároveň může být jeho napravitelnost snižována s postupem času.

Uvedený předpoklad ČTÚ potvrzuje v samotné ART4, kde v bodě 4.2. (str. 106) uvádí:

„Úřad bude průběžně monitorovat situaci na zkoumaném relevantním trhu, zejména pak situaci na Segmentu B.

V případě zjištění závažných skutečností, které významně ovlivní konkurenční prostředí relevantního trhu, rozhodne Úřad případně o provedení nové analýzy relevantního trhu i před výše stanovenou lhůtou.“

Důležitou okolností pro posouzení nutnosti přezkoumat platnost závěrů o existenci SMP podniku je aktuálnost podkladových údajů. ART4 byla zveřejněna 25. 8. 2017² a dle předpokládaných procesních lhůt dojde ke stanovení SMP podniku, tj. vydání rozhodnutí někdy v prvních měsících roku 2018. Podle údajů z ART4 přitom podklady pro posouzení tržní síly dotčených subjektů vycházely z údajů za období pololetí 2015 až pololetí 2016. Vznikl by tak významný časový posun mezi stanovením podniku SMP a údaji, na základě kterých je SMP posuzováno. V daném případě by to bylo více než 1,5 roku, tj. více než polovina časového období analýzy. Zároveň delší časový horizont (tj. zahrnutí dalších údajů za pozdější časové období po 30. 6. 2016) poskytuje vyšší vypovídající hodnotu těchto údajů a snižuje riziko nesprávných závěrů.

Potřebu vyhodnotit další údaje podle našeho přesvědčení ještě umocňuje skutečnost, že - jak vyplývá z ART4 samotné - došlo v posuzovaném období k meziročnímu zvýšení tržního podílu společnosti CETIN o 7,7 p.b. na úroveň 49,3 % (graf č. 29).

Pokud jde o samotné vyhodnocení právní separace společností CETIN a O2 (tj. posouzení vertikální integrace pro účely analýzy trhu) ze strany ČTÚ, jsme přesvědčeni, že toto hodnocení je založeno na předpokladech, které jsou v rozporu s ekonomickou realitou a ekonomickými principy, a proto je nutné považovat zvolený přístup za nesprávný a v důsledku obsahující neakceptovatelné riziko nezabránění či tolerance negativních dopadů jednání společnosti CETIN, O2 nebo tohoto podnikatelského seskupení na hospodářskou soutěž a její rozvoj na dotčených a souvisejících trzích.

Návrh společnosti Vodafone:

Žádáme, aby ČTÚ ověřil platnost předpokladů, na základě kterých usoudil, že v segmentu B neexistuje podnik SMP, a to na základě aktualizovaných údajů a skutečností.

¹ Připomínky Vodafone k ART4, stanovisko UOHS k ART4, vše dostupné na adrese: <https://www.ctu.cz/vyzva-k-uplatneni-pripominek-k-navrhu-opatreni-obecne-povahy-analyzy-trhu-c-a4x2017-z-trhu-c-4>

² <https://www.ctu.cz/telekomunikacni-vestnik-castka-11-z-25-srpna-2017>

d. Nutnost přehodnocení vertikální integrace společností CETIN a O2, které nemají dostatečnou samostatnost v rozhodování o svém soutěžním chování, z důvodu rozhodujícího vlivu jednoho vlastníka

Jak společnost Vodafone uvedla ve svých připomínkách k analýze trhu č. 4, považujeme za pochybení, že ČTÚ nezohlednil ve svém přístupu k hodnocení vertikální integrace stanovisko Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) uvedené v dopise č. j.: ÚOHS-15506/2015/830/JVj ze dne 24. 6. 2015³.

ČTÚ vyhodnotil vertikální integraci takto: „Ačkoliv obě společnosti jsou členy finanční skupiny PPF, Úřad v současnosti neprokázal řídicí ani kontrolní vazby mezi oběma společnostmi, a to zejména takové, kdy by společnost CETIN ovládala (řídila) a kontrolovala společnost O2 a naopak.“⁴. Toto hodnocení provedl většinou na základě tiskových zpráv O2 a CETIN s tím, že „Vzhledem k relativně krátkému období působení samostatných společností CETIN a O2 na trhu (od 1. 6. 2015) a nedávným termínům uvedení nových velkoobchodních nabídek (zejména regulovaných) na trh ze strany společnosti CETIN, bude možno dopady separace na tržní prostředí vyhodnotit objektivně až na základě dat z trhu za delší časové období.“. ČTÚ se tedy soustředil na prokazování, zda existují řídicí nebo kontrolní vazby mezi oběma společnostmi.

Společnost Vodafone je přesvědčena, že přístup ČTÚ k posuzování vertikální integrace je principiálně nesprávný. Jsme přesvědčeni, že v souladu se základními ekonomickými principy **regulátor musí u společností se společným vlastníkem apriori předpokládat nedostatečnou samostatnost v rozhodování o svém soutěžním chování, na které má rozhodující vliv jeden (společný) vlastník**. To znamená, že existuje zájem (incentiv) vlastníka, aby rozhodování a činnost jedné společnosti neohrozilo soutěžní postavení nebo zisk druhé společnosti (či naopak) takovým způsobem, aby celková úroveň konkurenceschopnosti a zisku obou společností dohromady byla nižší než v případě přímého společného rozhodování. Podíl skupiny PPF ve společnosti CETIN je 100 % a ve společnosti O2 82,4 %⁵ – jedná se tedy o velmi významný podíl. Počáteční předpoklad ČTÚ by proto měl být, že skupina PPF, v souladu s hodnocením ÚOHS zmíněným výše, má jednoznačně rozhodující vliv na soutěžní chování CETIN a O2.

Z toho vyplývá, že **společný vlastník se bude snažit, aby jednání kterékoliv z dotčených/obou společností mělo takové soutěžní důsledky, které budou výhodné pro obě dotčené společnosti dohromady, ale ne nutně v individuálním zájmu CETIN nebo O2 zvlášť**. To ovšem neznamená, že jednání společností O2 a CETIN nebude obsahovat prvky, které se jeví jako vyhovění principům předchozí či stávající regulace a jejich dobrovolného plnění. Vlastník si je samozřejmě vědom situace z pohledu regulace telekomunikačních trhů. Má tak incentiv se do určité míry chovat „prosoutěžně“, nebo alespoň vyvolat takové zdání, avšak je nutné vyjít z předpokladu, že toto chování je součástí strategie omezit celkové (současné i budoucí) regulační povinnosti na minimální možnou míru při současné snaze maximalizovat celkovou úroveň konkurenceschopnosti a zisku obou společností dohromady. Je logické očekávat, že incentivem společného vlastníka bude, aby míra celkového dobrovolného „sebeomezení“ (tj. omezení na straně jedné, druhé či obou společností) v kombinaci s případnou nedobrovolnou regulací byla v souhrnu nižší, než míra omezení přímou regulací (v podobě ukládání povinností přístupu včetně cenové regulace), která by posuzovala obě společnosti dohromady jako celek (jako jednu společnost).

³ ÚOHS v něm mimo jiné uvádí: *Nad rámec uvedené podotýkám, že obě uvedené společnosti jsou součástí skupiny PPF (dále jen „Skupina PPF“). Podíl Skupiny PPF jak v O2 tak v CETIN činí 83,3 %. Skupina PPF je tedy mateřskou společností a společnostmi O2 a CETIN jsou jejími dceřnými společnostmi. Úřad na základě 83,3% podílu na hlasovacích právech a základním kapitálu má za to, že Skupina PPF má rozhodující vliv na obchodní (soutěžní) jednání O2 a CETIN. Úřad tedy důvodně předpokládá, že O2 a CETIN nemají dostatečnou samostatnost v rozhodování o svém obchodním (soutěžním) chování. S ohledem na výše uvedené Úřad nepovažuje předmětné rozdělení za skutečnost, která by zásadně změnila situaci na relevantních trzích.*

⁴ Str. 98 ART4

⁵ <https://www.ppf.eu/cs/press-releases/skupina-ppf-prodala-3-akcii-o2>

Výše uvedeným jsme popsali, že počátečním předpokladem v případě posuzování vertikální integrace společností CETIN a O2 musí být, že neexistuje dostatečná samostatnost v rozhodování o jejich soutěžním chování, protože zájmem vlastníka je maximalizovat celkovou úroveň konkurenceschopnosti a zisku těchto společností dohromady. ČTÚ proto má pro účely hodnocení zkoumat, jestli existují okolnosti (například smluvní ujednání nebo závazné povinnosti managementu), které v praxi dostatečnou samostatnost v rozhodování o soutěžním chování u obou společností zabezpečují, nikoliv, zda existují důkazy o vzájemné koordinaci těchto společností. V případě, že ČTÚ nenalezne takové okolnosti nebo závazky, měl by automaticky vyhodnotit situaci tak, že CETIN a O2 nemají dostatečnou samostatnost v rozhodování o soutěžním jednání, a v souladu s názorem ÚOHS by pak ČTÚ neměl považovat právní rozdělení CETIN/O2 za skutečnost, která by změnila situaci na trhu.

Návrh společnosti Vodafone:

ČTÚ by měl posoudit vertikální integraci společností CETIN a O2 nově na základě principů uvedených v tomto bodě, tj. měl by definovat potenciální soutěžní problémy společného vlastnictví CETIN/O2 a definovat, jaké mechanismy zabezpečí, že tyto problémy budou eliminované, ideálně by měl

- a) zpracovat metodiku, která zejména
  - identifikuje oblasti, kde je logické předpokládat snahu prosadit ekonomický zájem/motivaci společného vlastníka k maximalizaci celkové úrovně konkurenceschopnosti a zisku těchto společností dohromady s negativními dopady na hospodářskou soutěž,
  - možné způsoby, jakými by tento zájem mohl být projeven,
  - opatření, která by projevy tohoto zájmu/motivace minimalizovala či eliminovala, a jejichž realizace by odůvodněně mohla vést k závěru, že vertikální integrace nepředstavuje soutěžní problém, tj. že existují reálné a funkční bariéry zajišťující dostatečnou samostatnost v rozhodování o soutěžním chování obou posuzovaných společností,
- b) podle této metodiky vyhodnotit vazby a jednání společností CETIN a O2.

Jako možná inspirace pro nové posouzení, resp. pro přípravu metodiky se nabízí postup a hodnocení britského regulačního úřadu Ofcom, jak již uváděla společnost Vodafone ve svých připomínkách k ART4.⁶

3. ZÁVĚR

Na základě výše uvedeného je společnost Vodafone přesvědčena, že je nutné, aby ČTÚ provedl přehodnocení závěru ART4 v segmentu B a závěr o neexistenci SMP podniku změnil tak, že SMP podnik na trhu existuje a navrhnout příslušná nápravná opatření. Z toho i vyplývá, že připomínky k ART4 týkající se vyhodnocení SMP, zejména v segmentu B, jsou i nadále validní a ČTÚ by se rovněž těmito připomínkami měl i v případě rozhodování o SMP znovu zabývat a posoudit. Na tyto připomínky tak zde pouze odkazujeme⁷.

— * * * —

⁶ https://www.ofcom.org.uk/data/assets/pdf_file/0021/63444/digital-comms-review.pdf, str. 116-131, a https://www.ofcom.org.uk/data/assets/pdf_file/0016/50416/dcr-statement.pdf, str. 60-76

⁷ Jde primárně o připomínky v poslední části pod bodem m.; za podstatnou považujeme zejména otázku, jak ČTÚ porovnával váhu jednotlivých dílčích ukazatelů SMP mezi sebou, tj. který ukazatel převážil pro závěrečné zhodnocení existence SMP nad ostatními a proč.